

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VII nr. 83 (435) sîmbătă 15 oct. 1955 * 4 pag. 15 bani

FRUMOASE CUSĂTURI!...

...Pionierele Ileana Tabacovici și Popa Aurica de la Școala 120 fete din București, le lucrează cu mult drag. Și cusăturile lor vor împodobi expoziția organizată în cinstea zilei de 7 Noiembrie, alături de zecile de obiecte frumoase pe care le execută celelalte pioniere.

INTERVIU

— Mai e de mers pînă-n Făgăraș? În-că puțin. Uite și podul. Casa de copii școlari din Făgăraș trebuie să fie cea galbenă, de colo.

— Am nimerit bine. Pionierele sînt în pauză. Ce curioase se uită la mine!

— Aș vrea să stau de vorbă cu voi, se poate?

— Cum să nu se poată? Să ne așezăm aici, pe bancă. Ce dorești să știi?

— Am venit să vă iau un interviu...

— Intervi? Cum vine asta?

— Foarte simplu. Eu am să vă pun întrebări și voi o să răspundeți. Sînteti de acord? Prima întrebare... Vasăzică prima întrebare... Hm... prima...

— mi se pare c-am incurcat-o (vezi dacă nu mi-am pregătit întrebările!).

— Dar ce s-a-ntimplat?

— Mai nimic... Adică... (am găsit, uraa!) O singură întrebare am: Cum se pregătesc la voi alegerile?

— Păi de ce n-ai spus așa de la început?

— Eu...

— Vino cu noi și ai să vezi... Ai nimerit tocmai bine.

— Să mergem atunci. Dar ce e aici?

— Sala de cor. Auzi ce se cîntă?

— Cum să nu? „Cîntec de școală” de Elli Roman.

— Chiar așa. Corul mai pregătește încă multe alte cîntece. Pioniera care dirijează e Brad Margareta.

— E o dirizoare talentată...

— Nu numai atît. Dacă mai stai, ai s-o vezi mai pe urmă pregătind și numărul de gimnastică, cu Trif Aneta.

Dar să mergem mai departe.

— Oho! Aici se dansează, nu glumă!

— Este echipa noastră: Herghelețiu, Eichler, Coloroși, Nic...

— Ce repertoriu au, mă rog?

— Pentru adunarea de unitate au pregătit: Hațegana, Bucuria și dansuri sovietice. Dincoace se pregătesc colegele noastre care vor recita poezii. Incet, să nu le tulburăm. Uite, acum se repetă „Cîntec de pionier”... Hai să vezi și camera pionierilor, unde o să aibă loc adunarea. Poate o găsim acolo și pe Mihălăchioaie.

— Cine-i Mihălăchioaie?

— Președinta unității. Uite, o vezi? Cea grăsuță. Discută, se vede, darea de seamă cu tovarășa instructoroasă. Ne dai voie puțin? Să vă prezint. Dumnealui e reporter și a venit să ne ia un interviu.

— Ei, dar aveți, cum văd, și o expoziție interesantă! Ierbare, insectare, impletituri de mină, legume obținute pe lot!... Să notez tot. Albulme... Pot să văd și darea de seamă?

— Păi n-o ai în față? Expoziția nu-ți spune nimic?

— Adevărat. Atunci nu vă mai supăr... Cred că va fi o adunare interesantă... La revedere!

Carevasăzică, ce-am făcut? Intervi? M-au făcut de rușine pionierele. „Adică tu să scrii și noi să-ți spunem? Hai mai bine de vezi cu ochii tăi!”

— Strașnică morală! Acum la drum! Gazeta așteaptă „interviul”.

AL. MIHU

Prima brigadă

Ploaia e bună, asta o știm cu toții. Citeodată însă, tot ploaia îți pune bețe în roate. Tocmai asta-i motivul pentru care Surcel Afrodita, cu nasul lipit de geam, privește minioasă afară. Să vă explic acum cine e Surcel Afrodita, de ce e minioasă... și ce legătură are asta cu ploaia.

Afrodita e președinta unității numărul 22, de la Școala medie nr. 10 de fete din București... Și e supărată pentru că în dimineața asta a plănuit o acțiune care nu se va putea îndeplini din pricina ploii.

O fi vreo excursie? Aș, de unde! Ia priviți-o pe Olteanu, care a apărut în acest moment: ce duce în spate? O greblă. Și pioniera de alături? O lopată. Aha, muncă în grădină!... Nu, nu... Tot n-ai ghicit... Priviți mai departe: O fată cu două lînruri și alte două care duc un coș... Nu mai înțeleg nimic! Vasăzică fetele au venit, cu toate că plouă, își zice Afrodita, de la geam. Se pare că în afară de ea nimeni nu s-a gîndit că acțiunea plănuită nu se poate desfășura. Cum era să spuie: Știți fetelor, că m-am gîndit că o să renunțăm din cauza ploii?

Pun rămășag că încă nu v-ați dămîrit despre ce este vorba. Hai să mergem atunci în curtea școlii, să vedem ce se întîmplă mai departe. E o curte mare de tot, cu castani. Toamna, precum știți bine, castanii se scutură; dacă se scutură, fac gunoi și dacă e gunoi, e

urît și nici nu prea e sănătos. Pe lângă asta, mai sînt și hîrtii și resturi de mîncare, pentru că, vedeți, există două lădițe prinse de pomi, însă unele eleve nimeresc „din greșeală” alături, cînd aruncă hîrțiile.

Fetele, în frunte cu președinta, tocmai cu asta se îndeletnicesc: adică adună frunzele căzute, castanele și hîrțiile, fac din ele grămăjoare, grămăjoarele le adună în grămadă, iar grămada o cară cu coșul. Afrodita minuiie cu îndemnitate tîrnul, iar Popescu Cornelia nu se încurcă deloc cu lopata... Și, cu toate laolaltă, dau cu tifla ploii, care nu poate să-i ajungă sub castani. Pînă la urmă și soarele dacă a văzut că nu-i chip cu pionierele, a ieșit din nori să le facă hătrulul...

Văd că mai sînt nedumeriri. În definitiv ce-i grozav în asta? E grozav că ați asistat la formarea primei brigăzi a pionierelor de la Școala medie nr. 10 fete, în cadrul „Lunii curățeniei”... Și, așa cum se cuvine, prima zi de muncă a aparținut celor mai bune pioniere. Nu degeaba au lăsat-o în internat pe Rolea, din cînsa a V-a

La lucru...

B... S-a rugat ea, s-a înfuriat, dar degeaba!... Dacă nu și-a terminat lecțiile!

În prima zi au dereticat curtea cea mare a școlii... În celelalte zile se vor îngriji și de curtea cea mică, vor veghea să fie curățenie și pe stradă și așa mai departe... Și asta nu numai în luna curățeniei, ci tot timpul, ca strada și curtea școlii lor să fie totdeauna curate și frumoase.

A. VALERIU

Ca detașamentul să fie fruntaș

Vrem ca anul acesta detașamentul nostru să ajungă fruntaș pe școală.

De aceea ne-am pregătit bine pentru adunarea de alegeri... „Gîndiți-vă bine pe cine alegeți în colectivul de conducere al detașamentului”. Aceste cuvinte ne-au stat mereu în față.

Am chibzuit bine și am ales pioniere așa cum ne plac nouă. Bune la învățătură, disciplinate, energice, vesele. Colectivul de conducere alcătuit din

pionierele Victoria Rădulescu, Adriana Iacoban, Mariana Ibrim și Cezarina Oproescu a și întocmit un plan bogal. Se vorbește în el despre învățătură, excursii, seri de basme, o sezătoare și multe altele. Noi sîntem gata să le realizăm întocmai

Eugenia MIHAI
Lidia UDANGIU
clasa a VI-B
Școala medie nr. 19
București

Pe cei mai buni

Ce-ar fi ca în cinstea alegerii colectivului de conducere al unității să înfrumusețăm școala?, spunea Ion Totolici, președintele unității într-o recreație.

Încă în același zi, pionierii au început munca. Cei mai mici, adunau hîrțiile, iar cei mai mari măturau curtea. În grădină, cu hîrlețe și greble, lucrau băieții și fetele din

detașamentul II. Nici gardul din fața școlii n-a rămas nevăruit.

Acum, la noi la școală, totul e frumos. Pionierii așteaptă cu nerăbdare ziua în care vor alege pe cei mai buni tovarășii care să-i conducă.

Instructor superior
Nicu DRĂGHICI
comuna Suraia
raionul Focșani

AMINTIRI DESPRE „STRADA MEZINULUI”

Ne aflăm, dragi copii, în curtea de sus a Palatului pionierilor din București. Grupurile de pionieri care discută cu aprindere, buchetele de flori din minile unora, ne dau de veste că se va petrece în această după amiază ceva deosebit...

Este ora 17 și 14 minute. În curtea palatului a pătruns, ca peste tot de altfel, toamna. Frunzele castanilor...

Dar simtem nevoiți să suspendăm pentru un moment descrierea naturii întrucât evenimentele ne-au luat-o înainte.

Pe sub bolta de la intrare a palatului a trecut un automobil care face o curbă grațioasă și se oprește în fața noastră. Din el coboară Lev Abramovici Kassil.

În cabinetul Lenin-Stalin peste 200 de pionieri și pioniere au venit să stea

toate emoțiile și peripecile povestirii...

O clipă de bucurie adâncă: tovarășul Kassil transmite copiilor țării noastre salutul pionierilor din Moscova. Apoi pornim...

...cu Lev Kassil pe urmele

lui Volodia Dubinin

Cîteva m-au întrebat dacă l-am cunoscut pe Volodia Dubinin, începe tovarășul Lev Abramovici. Nu l-am cunoscut personal. Dar după doi ani de căutare și trudă am ajuns să-l cunosc așa cum vi l-am descris în „Strada Mezinului”.

N-a fost de loc ușor. Ne-au ajutat însă oamenii sovietici care l-au cunoscut și l-au iubit pe Volodia. Când am anunțat la postul de Radio-Mosco-

Fiecare vrea să rămână și cu o amintire scrisă, dela la tovarășul Lev.

de vorbă cu autorul romanului „Strada Mezinului”, sosit în țară împreună cu delegația culturală sovietică, în cadrul lunii prieteniei romino-sovietice. Aplauzele furtivoase și fără sfîrșit te fac să înțelegi bine cu cită nerăbdare l-au așteptat copiii pe iubitul scriitor sovietic.

Intrucît în momentul acesta nu-l puteai vedea pe tovarășul Lev, dați-mi voie să vi-l descriu în cîteva cuvinte. E un bărbat înalt, cu fruntea boltită, cu părul castaniu. Ochii te privesc cu vioiciune de după ochelarii cu ramă subțire de metal. Atunci cînd povestește îi citești pe chip ca într-o carte

va că eu împreună cu ziaristul Poliakovski vrem să scriem despre Dubinin, am primit în scurt timp zeci de scrisori. Una ne-a interesat în deosebi. Iată ce scria acolo: „Am trăit două luni sub pămînt, împreună cu Volodia. Am vrut să scriu eu despre el. Vă cedez însă însemnările mele”.

Am mers pe urmele acelor însemnări. Am coborît în subteranele din Kerçi, am văzut piatra pe care a dormit Volodia împreună cu prietenul său Vania. Am văzut peretele înalbit, acolo unde ei își răcoreau buzele arse de sețe din picăturile care se scurgeau... Una pe minut!

Luna mării prietenii

Vă amintii, cei care ați citit cartea, de tinărul Liubchin cel înalt de doi metri și greu de 110 kg. El apăra galeria ce ducea la comandament. În ultima bătălie cu nemții a capturat un reflector, care a fost denumit „Trofeul lui Liubchin”. De acest reflector ne-am împiedicat într-o zi pe cînd explorăm galeriile Kerciului. Tot ceea ce am scris despre Volodia este adevărat, încheie tovarășul Lev.

Gînduri de viitor

Am mai fost întrebat ce am de gînd să mai scriu — continuă tovarășul Kassil. În legătură cu asta trebuie să aflați că sînt cam certat cu fetele. Sînt foarte supărate pe mine pentru că mă adresez mai mult băieților. Ca să vă spun sincer, mi-e mai ușor să scriu despre băieții fiindcă bătut am fost și eu, pe cînd fată n-am fost niciodată. Ca să le dau satisfacție voi scrie însă acum o carte despre o tinără învățătoare, campioană de schi. (Să știți că și mie îmi place mult sportul. Am jucat și eu fotbal și am fost portar).

În altă lucrare s-ar putea să scriu și despre pionierii din România. Eu îmi iubesc eroii și vreau să fie niște eroi fericiți. Ori copiii din țara noastră sînt copii fericiți.

Pionierul de onoare

La sfîrșitul întîlnirii, pionierii au dăruit tovarășului Kassil o cravată roșie. Cînd i-au pus cravata la gît, fața sa a devenit dintr-o dată foarte serioasă și a salutat pionierește în poziție de drepti. Astfel și-a exprimat Lev Abramovici, pionierul de onoare al adunării respectul față de cravata roșie.

Întîlnirea pionierilor din București cu scriitorul sovietic Lev Kassil a luat sfîrșit. Inconjurat de pionieri, tovarășul Lev se îndreaptă spre ieșire.

Participanții vor ține minte toată viața această întîlnire cu unul din cei mai iubiți scriitori sovietici.

A.WEISS

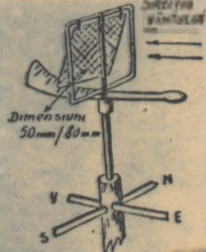
Răspundem cititorilor

Pentru stația tinerilor meteorologi

Publicăm în acest număr celelalte două construcții cerute de „Cercul tinerilor meteorologi” de la Școala medie de 10 ani nr. 1 Năsăud, regiunea Cluj.

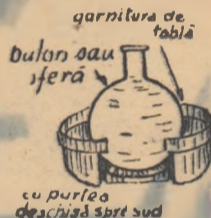
GIRUETA

Girueta este un instrument simplu, care permite determinarea direcției și iuțelii vîntului. Așa cum se vede și în figură, ea este formată dintr-un ax vertical, care formează în prelungirea lui un cadru. Cadrul se confecționează din sîrmă de 2 mm. diametru. De acest cadru se prinde, numai la partea superioară, cu două bucățele de sîrmă, o placă de tablă, a cărei greutate nu trebuie să fie mai mare de 15—17 grame. De același ax vertical se fixează indicatorul de direcție, care este dintr-o placă gradată și o contragreuată. Gradarea plăcii se fixează, cu ajutorul unui manșon metalic, de un ax fix de lemn. Acesta-i permite să se rotească într-un alt ax fix de lemn pe care este prins indicatorul punctelor cardinale. Girueta funcționează astfel: cînd bate vîntul, întregul aparat este rotit față de indicatorul cardinal, indicînd astfel direcția vîntului. Totodată placa este imprimată pe cadru care indică iuțea vîntului. Girueta trebuie plasată într-un loc expus vîntului.

HELIOGRAFUL

Aparatul se compune dintr-o garnitură de tablă concentrică, cu o sferă de sticlă plasată în interiorul garniturii. La nevoie în locul sferei poate fi folosit un balon de sticlă, de chimie, plin cu apă. Pe garnitura metalică se prinde o bucată de carton, pe care pata focală în care se concentrează razele soarelui, va lăsa o urmă de arsură. La sfîrșitul zilei se scoate hirtia, din garnitura metalică; după urma de arsură se poate vedea cît timp a strălucit soarele în timpul zilei.

Prima conchistador!) spaniol care a pătruns în interiorul Argentinei de azi, navigînd pe Rio de La Plata, a fost Sebastian Cabot, în 1526. Setos de bogății, spaniolul a prins în călătoria lui mulți băștinași, pe care i-a jefuit de obiectele lor. Obiectele, lucrute cu artă, erau aproape toate de argint. Lucrul acesta l-a făcut pe conchistador să bănuiască existența unor uriașe zăcăminte de metal prețios pe aceste locuri și să dea chiar numele fluviului La Plata, ceea ce înseamnă „De argint”. Sebastian Cabot se înșelase însă. Indigenii aduceau argintul din Bolivia. Totuși, Argentina era o țară cu bogății multe, bogății pentru jefuirea cărora colonizatorii aveau să treacă acele meleaguri prin foc și sabie...

Cînd a început colonizarea spaniolă, pe teritoriul Argentinei locuiau numeroase triburi de indieni: Araucani, Checiua, Guarandi și alții. Azi, printre cei 15 milioane de locuitori ai Argentinei, abia mai găsești 20—30.000 de indieni, retrași în ținuturile aspre ale Patagoniei și Țării de foc. Marile lor triburi, fărâmițate și nimicite, au lăsat în mîntele cooperitorilor înarmați și puternici țara cea întinsă, cu frumusețile și bogățiile ei. Dar, spre a cunoaște mai bine aceste frumuseți și bogății, să facem (cu gîndul, firește) o călătorie prin Argentina, din cîmpia nordică Gran Chaco pînă sus, pe crestele semețe ale Anzilor Cordilieri.

Ati auzit, cred, cu toții de vestitele pampasuri argentiniene, stepe largi, cu sol fertil. Pampasurile acoperă o mare parte a țării. Azi, ele servesc drept pășuni mesfirșitelor cirezi de cornute și herghelii de cai sau sînt cultivate cu porumb, grâu și mei. Între marile fluvii Parana și Paraguai (acesta din urmă are 2078 km.) se întind savane cu ierburi înalte, în care mișună uriașele pisici sălbatice, puma și jaguarul, păduri dese în care te asurzește gălăgia sutelor de papagaii de toate culorile curcubeului. Aici trăiește și gingașa colibri, pasărea muscă, aici trăiește și fiorosul șarpe cu olopoței și marele boa. Cactuși înalți de cite 8—10

Vă prezentăm ARGENTINA

metri, cu flori roșii ca focul, împodobesc povîrnișurile Anzilor. Subsolul Argentinei este bogat în zăcăminte de plumb, zinc, aramă, wolfram, sare, fier și petrol. Exploatarea lor este însă în mare măsură neglijată, așa cum sînt neglijate, de altfel, marile surse de energie electrică ale vijeliioaselor fluviu Rio Colorado, Rio Negro ori Santa Cruz. Din pricina aceasta și industria Argentinei se mărginește mai mult la prelucrarea cîrnilii, la morărit, zahăr, ciment. Aproape jumătate din industrie este concentrată în capitala țării, Buenos Aires, care, cu cei 3.000.000 de locuitori ai săi, e cel mai mare oraș din emisfera sudică.

Istoria Argentinei nu e prea veche și începe o dată cu colonizarea spaniolă. Totuși ea e plină de frămîntări și sînge. Creolii, urmașii colonizatorilor, au luptat aprig cu stăpînirea spaniolă pentru a cîștiga independența ținei lor țări. În 1807 ei alungă pe vice-regele spaniol, iar în 1826 este proclamată Republica Federală Argentina. Dar independența aceasta nu aduce nici o schimbare în soarta oamenilor simpli din Argentina. Exploatarea e tot atît de nemiloasă. Locul funcționarilor spanioli izgoniți îl iau moșierii și burghezia creolă. La cîrma statului se perindă o mulțime de președinți, care stăpînesc prin cruzime și omor. Poporul argentinian, apăsător, a luptat însă întotdeauna împotriva asupririi. Încă în 1869 e cunoscută o mare răscoală a populației muncitoare din provincia San-Juan. Dar luptele iau avînt abia mai tîrziu, cînd muncitorimea din Argentina devine mai încheată, mai conștientă. Mișcările de protest sînt reprimare cumplit de guvernele reacționare. A rămas ca o întunecată amintire cea „săptămîna singeroasă” din ianuarie 1919, cînd, în timpul grevei generale de la Buenos Aires au fost ucisi 4000 de

muncitori. Muncitorimea însă nu s-a dat înfrîntă și a continuat să lupte. Partidul Comunist Argentinian, deși scos în afara legii, călăuzește această luptă.

Argentina de azi e una din cele mai mari exportatoare de cereale, carne, lînă și piei, din lume. Cu toate acestea, milioane de argentinieni nu au ce mîca și ce îmbrăca. 72% din țărani sînt lipsiți de pămînt, în timp ce 2000 de mari moșieri stăpînesc mai mult de trei sferturi din suprafața cultivabilă a țării. În Argentina învățămîntul elementar e obligatoriu, dar două treimi din copii nu au posibilitatea să meargă la școală. Argentina e o țară mare și bogată, dar de bogățiile acestea nu se bucură oamenii simpli. Ele trec în mîntele exploatorilor argentinieni și ale marilor capitaliști din S.U.A. Grupurile acestea de capitaliști din S.U.A., pentru a jefii cît mai bine produsele argentiniene, se amestecă neconștient în treburile statului argentinian. Nu sînt multe zile de cînd, nemulțumite de felul cum le slujea interesele fostul președinte al Argentinei, Peron, au pus la cale un complot, o mișcare pentru răsturnarea acestuia de la putere. Complotul a costat viațele multor oameni nevinovați, dar afaceriștii din S.U.A. și-au atins ținta: Au pus în Argentina un nou guvern, care va asupri la fel de mult poporul, dar care va fi mai credincios capitaliștilor din S.U.A....

Poporul argentinian năzuiește însă spre dreptate, spre libertăți democratice, spre o adevărată independență a țării, și luptă pentru toate acestea. În minunatele lui melodii — pe care poate le-ați auzit la Festivalul de la București — gaúcho, păstorul din pampas, cîntă cu dragoste fierbinte cerul înstelat al patriei lui, cer sub care vrea să ducă o viață mai bună.

Călătoria DISCIPLINEI

Sigur că ați auzit și voi de tichia fermecată, care te face nevăzut, nu-i așa? Ei da... Dar că o asemenea tichie ar putea să împodobească și capul Disciplinei, asta cred că n-ați știut. Și totuși vă spun că așa e. Poate nu știți cine e Disciplina? Dar nu, asta nu e cu puțință, doar o întâmplare și voi mereu, acasă, pe stradă sau în școală (bine înțeles atunci când nu poartă pe cap tichia fermecată care o face nevăzută). El bine, mai zilele trecute, dumneaei, Disciplina, și-a pus în gând să facă o plimbare. S-a suit în primul tren ce i-a venit în cale, și p-acă și-e drumul! Cite și mai cite a aflat ea cu acest prilej. Să le luăm pe rând...

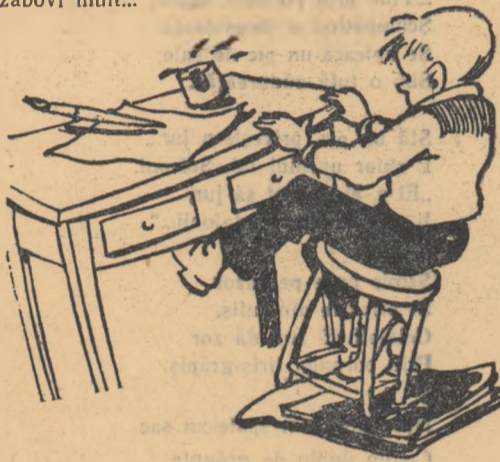

Prima întâlnire

Cu tichia pe cap, nevăzută de nimeni, Disciplina s-a strecurat printre elevii clasei a V-a de la Școala de 10 ani de băieți, din Suceava. A intrat în clasa lor odată cu ei. Numai ce a trecut pragul clasei, că toate obiectele i-au și simțit prezența. Ezi bine, erau năzdrăvane. N-au stat mult pe gânduri și fiecare a început să vorbească așa cum se pricepea mai bine. — Sciiirț... sciiirț — gemeau scaunele. — Tiiț — ...sciiirțiau penițele. — Au, au, se văitau ghiozdanele. Ii venea bieteii Disciplinei s-o ia la goană de-acolo, dar n-avea încotro, a trebuit să asculte pe fiecare în parte. — Sciiirț... sciiirț... se plingea un scaun. Eu și frații mei care locuim aici nu mai putem îndura atâtea chinuri. Privește numai pe fratele meu, care-l are de stăpin pe Papuc Liviu. Abia de-și mai ține zilele. Intr-adevăr, Liviu își tortura cu cruzime scaunul, mișcându-l și sărind pe el într-una, chiar și în timpul orei.

Când se apropie mai mult de scaunul lui Liviu, atenția Disciplinei fu atrasă de un glas înăbușit ce venea de undeva, parcă de dedesubt. Ce să vezi? Unul din picioarele firave ale scaunului pe care stătea Liviu strivea un ghiozdan, (bineînțeles al lui Liviu). Disperat, ghiozdanul se agățase de piciorul scaunului, doar, doar o găsi vreun prilej să scape de acolo. Apoi se făcu auzit, mai din fundul clasei, glasul subțirel al unei penițe: — Ajutor, ajutor... mă inec. În timp ce profesorul de limba română explica o regulă de gramatică, Orzotic Emil, mințit pe mâini, pe față și pe haine cu cerneală, se străduia să înceie în oceanul albastru din călimară o peniță pe care o smulsese din toc. Un pocnet puternic în alt colț al clasei o făcu pe biata Disciplina să tresară de spaimă. Probabil că Renț Vasile se încălzise și își făcea vînt cu un penar de lemn, nou-nout, astfel că penarul se deschidea și se închidea pocnind cu mult zgomot de fiecare dată. La toate acestea ce putea să răspun-

dă Disciplina? Ea sfătui pe fiecare obiect în parte să aibă răbdare, că doar, doar s-or face și băieții clasei a V-a mai cumiși și mai păstrători. Amețită și supărată de cele ce văzuse în clasa aceasta, Disciplina nu mai zăbovi mult...

Epigramă

Disciplina a fâsat pe o bancă o epigramă. E vorba despre... Dar lasă. Se va recunoaște el singur,

Că băiatu-i darnic,
Orișicine știe.
Pumni împarte-amarnic,
Palme trage-o mic.

Doar într-o privință
E zgîrcit de fel:
Nota doi o ține
Numai pentru el.

Si o bucurie...

Cum vă spuneam, a pornit Disciplina la drum. S-a suit din nou în tren și s-a oprit la Rădăuți. Acolo a poposit la Școala mixtă de 7 ani, nr. 1 din oraș și bine-a făcut. Parcă i-a luat cineva cu mîna supărarea pe care i-o pricinuiseră băieții de la Școala medie din Suceava. La plăcut în primul rînd Disciplinei curățenia ce-a găsit-o aici în școală. Și-apoi... Soneria anunța tocmai sfîrșitul recreației. Cîteva fete mai înăltuțe, cu banderolă roșie la braț, vegheau ca toți copiii să intre în clase și să aștepte în liniște pe tovarășii profesori. Apoi, la rîndul lor, fetele din echipa de serviciu au intrat în clasă. Erau dintr-a VII-a. Disciplina se luă după ele. Când a ajuns la ușă, a rămas atît de mirată de aspectul clasei, încît, fără să vrea, și-a scos tichia din cap. Văzînd-o, fetele cu banderola la mîna au oprit-o. Li s-a părut că e o elevă din altă clasă și se și pregăteau s-o ia la rost. Cît ai clipi din ochi Disciplina își puse din nou tichia și se strecură printre elevii clasei a VII-a. Așezați la locurile lor în bănci, ei își pregăteau cărțile și caietele pentru oră. Curînd a început și lecția de algebră. Rînd pe rînd, tovarășul profesor asculta pe elevi. Ți-era mai mare dragul să ascuți răspunsurile precise și clare pe care le dădeau Manole Georgeta, Bondrea Florin, Huțuleac Mihai. Dar ce i-a plăcut îndeosebi Disciplinei a fost purtarea școlarilor din această clasă: Toți urmăreau cu atenție explicațiile tovarășului profesor. Când a văzut Disciplina că însăși Sîrbu Elena, fata aceea bălaie, care nu se prea împacă cu matematica, a reușit pînă la sfîrșitul orei să aplice regulile de simplificare a fracțiilor algebrice (și asta fiindcă fusese tot timpul atentă), nu mai rezistă ispitei și, bucurasă, își scoate tichia. Cele două fete care o oprise la ușă au recunoscut-o pe dată. Cît ai bate din palme întreaga clasă s-a adunat în jurul Disciplinei și așa cu toții, au stat multă vreme la taifas.

Acasă la un prieten

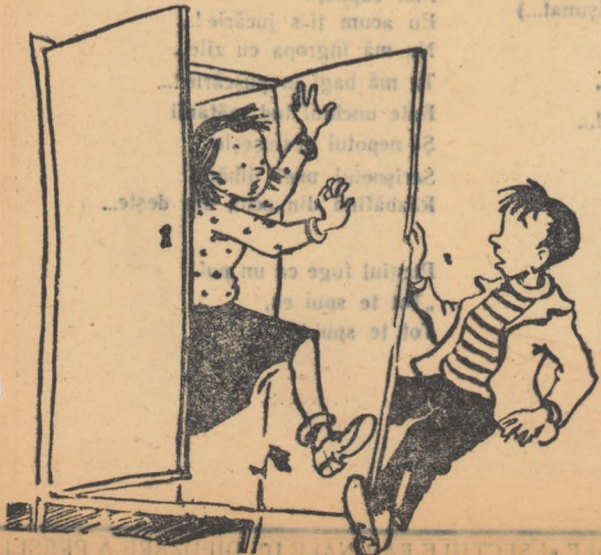
Așa, fără tichie pe cap, putea Disciplina să afle și mai multe lucruri despre prietenii ei din clasa a VII-a. Și să vedeți, s-a dus chiar la un băiat acasă, la Bondrea Florin, cel ce răspundea bine la lecții; voia să se convingă că Bondrea era într-adevăr un pionier bun. Și iată ce-a aflat chiar de la sora lui: Grija cea mai mare a lui Florin e să-și facă lecțiile, să învețe. Ori de cîte ori se duce la spital la mama, îi povestește tot ce a învățat nou la școală și ce i-a plăcut lui mai mult. Pentru mama nu e bucurie mai mare decît asta, să știe că Florin e un elev harnic. Ei, dar să vezi ce mult ajută el la treburile gospodăriei. Mai în urmă, în timpul vacanței, cînd au dus-o pe mama la spital, nu mai era cine să vadă de toate treburile casei. Eu eram pe-atunci plecată. Și totuși, în lunile care au urmat, în gospodăria noastră lucrurile au mers ca pe roate. Ce s-a întîmplat? Florin se scula dis-de-dimineață. Prima lui grijă era să meargă la țîrguieii. După ce se întorcea acasă, o ajuta la gătit pe mămăușă noastră, femeie în

vîrstă. Seara, Florin se sfătua cu tata cum să împartă mai bine banii pentru nevoile casei și își însemna toate scoteliile într-un carnețel. Într-o zi, tot frămîntîndu-se ce să mai cumpere din piață, s-a gîndit Florin să ne facă o surpriză. Ei, și în loc să vină din țîrg, ca de obicei, cu coșnița încărcată de zarzavaturi, a adus-o plină cu un... purcelus. „Ce să mai umblăm noi atît după carne la măcelar, ne-a explicat el. Lasă să-l creștem pe zuițul ăsta mic și să vezi ce de mai carne o să avem“. Din ziua aceea Florin i-a acordat „guitului“ atîta atenție, încît acesta e pe cale de a deveni un porc mare și gras. Dar parcă numai atît a făcut Florin în timpul verii? A construit singur o cușcă pentru cățel, a îngrijit grădina de zarzavaturi din curtea casei, a făcut un coteț pentru păsări și cite și mai cite. Să nu credeți, însă că acum, în timpul școlii, a uitat de treburile astea. După ce își termină lecțiile, găsește întotdeauna cite ceva de făcut și pentru gospodărie... Vrea ca, pînă peste cîteva zile, cînd s-o întoarce mama, să găsească rînduială peste tot.

Din nou la școală

Din nou s-a întors Disciplina la școală. De cum a intrat, i-a ieșit în întîmpinare o pionieră. S-a recomandat pe dată: „Mă cheamă Șerbeniuc Aspasia și sînt președintă de grupă în clasa a V-a B. Vreau să vă spun că am un mare necaz. Eram la o oră de istorie. Ascultam toți ce ne explica tovarășul profesor. Doar colegii noștri Maximiciuc Valeria și Buliga se sfădeau nu știu pentru ce. În toial certei, l-am auzit pe Buliga amenințînd-o pe Valeria că o s-o rupă în bătaie, cum se termină ora. Pînă la recreație, Buliga a uitat însă de cearta lui cu Valeria. Dar să vedeți, Valeria ținea morțiș să se bată, așa că s-a grăbit să-i aducă aminte lui Buliga de cele întîmplate în timpul orei. Pînă la urmă, sigur că s-au luat la trîntă amîndoi. Și asta încă nu-i nimic, dar Valeria și Buliga îi bat pe toți ceilalți din clasă“. Uimită de cele auzite, Disciplina se duse s-o caute pe Valeria. Intră mai întîi în clasă. Acolo, hărmlăie mare

Și-n fund, da, în fundul clasei, văzu că un dulap se mișca, gata, gata s-o ia din loc. Cînd se apropie, un băiat (era chiar Buliga) trăgea cu nădejde de ușile dulapului. Ușile se deschiseră pîrînd și dinăuntru ieși ca o furie dezlănțuită, o fată (era Valeria). Bine înțeles că a urmat o bătaie... De la această întîmplare la care a fost de față și Disciplina, au trecut mai multe zile. Și în acest timp, colectivul de pionieri al clasei a ajutat-o mult pe Maximiciuc Valeria să se schimbe. Rezultate au și început să se vadă. ...Plecînd de la această școală, Disciplina și-a propus să mai facă asemenea călătorii și, în special, și-a propus să vină mai des la școala din Rădăuți. Poate că uneori o să vină cu tichie pusă pe cap pentru ca, nevăzută de nimeni, să afle cît mai multe lucruri despre micul ei prieten. Oricum însă, Disciplina va fi întotdeauna în mijlocul vostru, al pionierilor și școlarilor.

Neamuri

— Fragmente din poemul cu același titlu —

Satu-n muncă și-n campanii
N-a putut să vadă,
Că un puști, stolind cîrlanii,
Stă-ntr-un loc de pază...

De vreo săptămînă-ncoace
Se sucește, se-nvrîtește.
N-are puștiul pic de pace,
Tot pe unchiu-său pîndește.

Zilnic unchiul ia un sac
Din hambaru colectivei —
(Să nu-l vadă pe posac!
Are-un nas ca pliscul grivei...)

N-are nici un pic de minte...
Și e unchiul lui de-alfel...
N-are nici îmbrăcăminte
Cum ar trebui pe el.

Pantalonii, — numai găuri,
Și-o cămașă grea de tort,
Care-a fost cîndva cu răuri;
Totdeauna e beat-mort.

Toamna, ia și el bucate.
Da-i tot rupt și amărit —
Toată ziua-i pe-mbucate
Și pe dat pe git...

Își preface grîu-n vin
Și secara-n secărică...
Numai d-astea-n minte-i vin
Și-ori și und' ai pune, strică!...

Cînd e treaz, se pocăește:
— Fraților, de-acu 'nainte
Mă voi face om cuminte
Nu mai beau, doamne ferește!

...Știe puștiu cam ce poate...
Ceea ce nu știu vecinii;
Că prin spatele grădinii
Zilnic e c-un sac în spate...

Duce grîu, porumb, secară
La cazan, să-l dea pe țuică;
Cară-așa, și nu-ți mai spui că
Nu-i al lui ceea ce cară!...

Noaptea dumnealui e paznic
Al averii colectivei! —
Asta pentru el e praznic;
E înfipt și-oricine fi-vel,
El te-ntîmpină obraznic:
...Om al muncii, fac de pază!...
...Face-o gaură în cer!...

Ce-ar putea lumea să vadă
E o gaură-n hambar!...
Și pe-acolo, noaptea, pier
Dublele din grîul rar.

★

Șade Stroe-acum de pază,
Doar-doar-doar-o li să-l vadă.

Stă cu-un ied și șapte miei
Și-i stolește-aici pe dimb
Pe o miriște de mei
Sub un păr scălbmb.

...Vine prin porumb, agale,
Șchiopătînd o moșildeață.
Se apleacă-un pic de șale
Sub o tufă pădureață...

Stă un pic, privește-n jur...
E chiar unchiul lui, Sofroni.
„El e, el e! Pot să jur,
Li văd haina, pantalonii!”

Stroe cade pe răzor
Și privește din tufiș,
Celălalt dă zor, dă zor
Prin porumbi tiriș-grăpiș.

Duce unchiu-n spate-un sac
Cu un dublu de grăunțe.
Stă, privește-n jur posac,
N-o fi vreunul să-l denunțe?...

Nu-i!... Ascunde sacu-n iarbă
Și se-ntoarce înapoi...
...Stroe-n iarbă, printre foi,
A-nceput să fiarbă...

„Poate merge să aducă
Vreun alt sac? Sau... cine știe?!”
Umblă unchiul lui, nălucă,
Pe sub frunza cenușie...

...„Oare să tirăsc eu sacu
Și să-l dau la președinte?
Dacă dau tot eu de dracu'
Și mă-nvață tata minte?”

Doar de cînd e această
lume
Se-ajutau verii și unchii.
Rar au fost să se
sugrume
Să se ia în unghii...
Hai? Să-l dea de gol că
fură?

Se și vede Stroe-acasă;
Tatăl lui prin bătătură
Din bătaie nu-l mai lasă...
Iar băieții or să zică:
„Asta este neam de hoți.
Ce se-naște din pisică...
Măi băieți, doar știm cu toți!”

Știe oare satul, știe
Cine e Sofronie?
Că-i cu-această meserie,
Dărui de pronie?...

...Puștiul se ridică-n coate
Dintre pir și mușetel...
Și tirăște, pe cît poate,

Sacu-acela după el...
Pirîie porumbu-n cale,
Cade Stroe și se scoală,
Dire-n urma fugii sale
Se brodau pe glia goală.

„Orice-ar fi, îl dau în git.
Mi-o fi unchi, da-i mină lungă!...”
...Obosit de-atît tîrit,
Fuge ca să nu-l ajungă...

...„Mama doar mi-a spus și ea
— Dînsa știe adevărul —
Cum că unchiul și cu vărul
Nu se satură să ia...
Cînd intrau la noi în casă,
Noi eram cu ochii-n zece,
De la poliță la masă
Să nu ia ceva, să plece.

Și mai știe puștiul una
Dintr-o vară de la pepeni
Cînd veni cu geana pînsă,
Cu genunchii grei și țepeni.

Carele mergeau spre arii,
Grele ca pisica popii...
Se-aplecau sub viță parii.
Galbenii și caliopii
Își topeau pe cîmpuri ceara
Pînă seara...

I-a zis Molea, vărul său,
— Că se-aveau pe-atunca frați —
„Tata asta i-un om rău,
Că-mi dă tot pepeni stricați!...”

Hai acuma, cît le doarme,
Să luăm pepeni de sol...”
...
Dar... cu țeva unei arme
I-a prins unchiul
pe-amîndoi...

Molea s-a făcut fugit...
Însă lui i-a luat nădragii
Și pe-urmă dă-i și trage-i
Pînă ce l-a rebegit...

El cu lacrimile-n gene
Noaptea-a pătruns în sat,
Tremurînd întra pe
poartă,
Jerpelit și rușinat.
(Pantalonii lui îi poartă
Vărul lui la pășunat...)

El minți: — „Mi i-a furat
Nu știu cine, de la scaldă...”
Ce noroc că-i vremea caldă!...
Altfel ar fi tremurat!...

Mama, tata, drept învâț,
Alții nu l-au mai făcut.
Dar că unchiul lui e-un hoț
A-nghițit și a tăcut...

Molea azi se fudulește
Cu nădragii lui boiți...
— Dacă suflă și guiți,
Stroe mă, te rup în dește...

Obiceiul lor, s-apuce...
...Gîndul însă i se curmă,
Unchiu-i vine după urmă;
Vîntul foșnete aduce.

Trage puștiul sacu-n grabă,
Ca să iasă la miriște.
Unchiul, cu o codiriște,
Nici nu-njură, nici nu-ntreabă.
...Cînd coboară și cînd urcă,
Cu-un alt sac în circă...

...Fuge puștiul lăsînd sacul.
Unchiul: — „Stroe, stai aci!
Uite-l mă, minca-l-ar dracu,
Asta m-o nenoroci!...”

...Puștiul stă privind cu teamă,
S-o zbughească la nevoie...

„Stai oleacă, unchiu-l cheamă,
Vin'la mine-ncoace, Stroe!...
Na briceagul ăsta nou.
Dă-te-aproape, măi nepoate,
Uite-l ici, va fi al tău!...
Să mă spui chiar tu? Se poate?...”

Doar sîntem de-un sînge, rude
„Eu te-am învățat să-noți!”
„Puștiul, parcă nici n-aude...
...Doamne, să mai crești nepoți!...
„Zi, mă spui? O faci? Zi... poți?!”
Știi cînd ți-am făcut și bice
Și buhai și plugușor...!
Zice multe!... Și cît zice,
Se apropie ușor...

Puștiul dîndu-se-napoi
Nu-l slăbea din ochi o clipă...
Cald. Puștiu. Doar vîntu-n foi
In porumbul negru țipă...
...Stroe, mă, să nu mă spui!...
„Se ruga nepotului
Ingenunchi.
Măi copile,
Eu acum ți-s jucărie!...
Nu mă îngropa cu zile...
Tu mă bagi în pușcărie!...
Bate unchiul lud mătânii
Și nepotul deslușește
Scrisnetul unei dihanii
Răzbătînd din ochi, din dește...”

Puștiul fuge ca un pul.
„Tot te spui eu,
Tot te spui!”